

รายงานนวัตกรรม

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฟอรันิคส์ (Phonics)
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
โดยใช้ชุดฝึกทักษะสะกดคำ "Word Flip Books"

นายสกุล บุญนิรันดร์
ครูโรงเรียนบ้านกุดกะเสียน

โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้เรื่อง การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฟอรันิกส์ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ โดยใช้ ชุดฝึกทักษะสะกดคำ “Word Flip Books” เพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน ปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยการจัดทำเป็นชุดฝึกทักษะสำหรับการเรียนการสอนการเรียนรู้ ฟอรันิกส์ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ โดยใช้ ชุดฝึกทักษะสะกดคำ “Word Flip Books” เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับนักเรียนในสะกดคำและการออกเสียงต่อไป

ขอขอบพระคุณ นางอรอนงค์ คำริห์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกะเสียน ศึกษาพิเศษสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ คณะครู นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินการในครั้งนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน นักเรียน และผู้ที่สนใจในการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สกุล บุญนิรันดร์
โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน
ผู้จัดทำ

รายงานนวัตกรรม

เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม

โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน

.....

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม นายสกุล บุญนิรันดร์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

๒. ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฟอรันิคส์ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ โดยใช้ ชุดฝึกทักษะสะกดคำ “Word Flip Books”

๓. ระยะเวลาดำเนินการ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

(√) แนวทางที่ ๒ การออกแบบและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้

๕. ประเภทของนวัตกรรม

(√) นวัตกรรมการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ในยุคปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาอังกฤษนับเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียนในการสื่อสารและการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ เหมาะสมต่อการปลูกฝังพื้นฐานทางภาษาที่ถูกต้องและแม่นยำ หนึ่งในทักษะที่สำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษคือ การอ่านและการสะกดคำ (Decoding and Spelling) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้เสียงของตัวอักษร และการประสมเสียงอย่างมีระบบ หรือที่เรียกว่า "Phonics"

อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ ส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจพื้นฐานในการอ่านออกเสียง การจับคู่เสียงกับตัวอักษร และการสะกดคำอย่างถูกต้อง ทำให้เกิดปัญหาในการอ่านคำศัพท์ง่าย ๆ หรือการทำความเข้าใจกับบทเรียน ส่งผลต่อทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนในภาพรวม อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบเดิมยังไม่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ อย่างเต็มที่

ด้วยเหตุนี้ ผู้จัดทำจึงได้พัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้ ชุดฝึกทักษะสะกดคำ “Word Flip Books” ซึ่งเป็นสื่อที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบ Active Learning และ Phonics-Based Instruction โดยเน้นการฝึกอ่าน การสังเกต และการสร้างคำจากเสียงต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมการพลิกสื่อที่ สนุกสนาน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

นวัตกรรมชุดฝึกทักษะนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงและสะกดคำ ภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เข้มแข็ง ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาต่างกันในห้องเรียนเดียวกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยความสำคัญดังกล่าว ข้าพเจ้าจึงมองเห็นความสำคัญของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฟอรันิคส์ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ โดยใช้ ชุดฝึกทักษะสะกดคำ “Word Flip Books” โดย

แบ่งเป็นชุดๆ ตามหมวดหมู่ของตัวอักษร เพื่อเป็นการฝึกทักษะการฝึกอ่านออกเสียงสะกดคำ เพื่อที่นักเรียนจะสามารถนำไปใช้ได้จริงต่อไป

๗. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- ๗.๑ เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ตัวอักษรแต่ละตัวหรือกลุ่มตัวอักษรที่มีเสียงอย่างไรในภาษาอังกฤษ
- ๗.๒ เพื่อให้นักเรียนสามารถออกเสียงและผสมเสียงเพื่อสร้างคำศัพท์ได้ด้วยตนเอง
- ๗.๓ เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

๘. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๕๙ คน

๙. เป้าหมาย

๙.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเสียงของตัวอักษร และกลุ่มตัวอักษรได้ ร้อยละ ๘๐
๒. นักเรียนมีทักษะในการออกเสียง ผสมเสียง และสร้างคำศัพท์ได้ ร้อยละ ๘๐
๓. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๙๐

๙.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเสียงของตัวอักษร และกลุ่มตัวอักษรได้ ระดับดีขึ้นไป
๒. นักเรียนมีทักษะการออกเสียง ผสมเสียง และสร้างคำศัพท์ได้ ระดับดี
๓. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมาก

๑๐. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

สำหรับนวัตกรรม การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฟอเนติกส์ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ โดยใช้ ชุดฝึกทักษะสะกดคำ “Word Flip Books” ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ มีดังนี้:

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

แนวคิดหลัก: ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ตรง และการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

การประยุกต์ใช้กับ Word Flip Books:

ผู้เรียนได้ฝึกการอ่าน การสะกดคำ และการสร้างคำด้วยตนเองจากชุดฝึก

ใช้กระบวนการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Hands-on learning) ที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียน

๒. ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาแบบโฟเนติกส์ (Phonics Instruction Theory)

แนวคิดหลัก: การเรียนรู้ภาษาอังกฤษควรเริ่มจากการจับคู่เสียง กับตัวอักษร (Sound-Letter Correspondence) และเรียนรู้การสะกดคำจากหน่วยเสียง

การประยุกต์ใช้กับ Word Flip Books: ชุดฝึกออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก Phonemes (เสียง), Blending (การผสมเสียง) และ Segmenting (การแยกเสียง) เป็นการฝึกการอ่านแบบ Decoding ที่เป็นรากฐานสำคัญของการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. แนวคิด Active Learning / Learning by Doing

แนวคิดหลัก: ผู้เรียนจะเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้นเมื่อมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง

การประยุกต์ใช้กับ Word Flip Books: ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยตรง ไม่ใช่เพียงแค่ฟังหรือท่องจำ การฝึกสะกดคำโดยการพลิกส่วนต่าง ๆ ของ Flip Book ช่วยให้เกิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Engagement)

จากการสังเคราะห์ทฤษฎี ทำให้ข้าพเจ้าออกแบบนวัตกรรม ชุดการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฟอรันิคส์ (Phonics) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ โดยใช้ ชุดฝึกทักษะสะกดคำ “Word Flip Books” เพื่อเป็นการฝึกทักษะการผสมเสียง การออกเสียง การอ่านและการเขียน สำหรับนักเรียนเป็นขั้นพื้นฐาน ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ระดับสูงขึ้นไป

๑๑. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

๑. การทำความเข้าใจกับเสียง (Phonemic Awareness)

ก่อนจะเริ่มสะกด ต้องให้เด็กแยกแยะเสียงให้ได้ก่อน

- เสียงสั้น-ยาว: ฝึกฟังเสียงพยัญชนะต้น (เช่น /s/ เหมือนเสียงงูเลื้อย หรือ /t/ เหมือนเสียงนาฬิกา)
- Action Phonics: ผูกเสียงเข้ากับท่าทาง เช่น เสียง /a/ (แอะ) ให้ท่าทำเหมือนมดโต๊ต๊อ จะช่วยให้เด็กจำแม่นขึ้นมาก

๒. การจับคู่เสียงกับตัวอักษร (Letter-Sound Relationship)

ขั้นตอนนี้คือการทำให้เด็กเห็น "ภาพ" และ "เสียง" เป็นสิ่งเดียวกัน

- การนำเสนอ: ใช้บัตรภาพที่มีสีสันสดใส
- ลำดับที่แนะนำ: ไม่ควรสอนเรียง A-Z ครบ แต่ควรสอนกลุ่มคำที่ประสมง่ายก่อน เช่นกลุ่ม S, A, T, P, I, N เพราะแค่ 6 ตัวนี้ เด็กก็สามารถสร้างคำว่า Sat, Pin, Tap, Pan ได้แล้ว

๓. การประสมคำ (Blending)

นี่คือจุดเปลี่ยนสำคัญที่จะทำให้เด็ก "อ่านออก"

- Technique: ใช้เทคนิค "Arm Blending" (การรูดแขน)
  - ตะไหล่ = เสียงพยัญชนะต้น (/c/)
  - ตะข้อศอก = เสียงสระ (/a/)
  - ตะข้อมือ = เสียงตัวสะกด (/t/)

- o แล้วรูดมือจากไหลไปข้อมือเพื่ออ่านรวบเสียงเป็น "Cat"
- Word Family: ฝึกจากกลุ่มเสียงเดียวกัน เช่น -at (cat, mat, rat) เพื่อสร้างความมั่นใจ
- ๔. การแยกส่วนเพื่อการเขียน (Segmenting)
เมื่ออ่านได้แล้ว ต้องเขียนได้ด้วย
- Dictation: ให้คุณครูพูดคำศัพท์ แล้วให้เด็กๆ หายว่ามีเสียงอะไรบ้าง (เช่น "Dog มีเสียงอะไรบ้างครับ?"
-> /d/ /o/ /g/)
- Elkonin Boxes: ใช้ช่องสี่เหลี่ยมแทนเสียงแต่ละเสียง ให้เด็กวางเป็ยหรือเขียนตัวอักษรลงในช่องตามเสียงที่ได้ยิน
- ๕. การใช้ในสถานการณ์จริง (Reading & Games)
ขั้นสุดท้ายคือการนำไปใช้เพื่อให้เกิดความภูมิใจ
- Decodable Books:ให้อ่านนิทานสั้นๆ ที่มีเฉพาะคำที่เรียนไปแล้ว (หลีกเลี่ยงคำยากๆ ที่ยังไม่ได้สอน)
- Games: เล่นเกม Bingo, Word Hunt (ตามหาคำศัพท์ในห้อง) หรือแข่งขันประสมคำ

๑๒. เครื่องมือที่ใช้

๑. ชุดฝึกทักษะสะกดคำ "Word Flip Books"
๒. แผนการจัดการเรียนรู้
๓. แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ การออกเสียง และ การสะกดคำ
๔. แบบประเมินทักษะการอ่านออกเสียง การสะกดคำ และการอ่านเชื่อมโยง
๕. แบบวัดเจตคติการเรียนรู้

๑๓. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

ขั้นตอนการนำ "Word Flip Books" ไปใช้จัดการเรียนรู้

๑. ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm-up & Phonemic Awareness)

ก่อนจะเปิดสมุด Flip Book คุณครูควรทบทวนเสียงของตัวอักษร (Letter Sounds) ที่จะสอนในวันนั้นก่อน

- ใช้เพลงหรือบัตรคำสั้นๆ กระตุ้นให้เด็กๆ เปล่งเสียงพยัญชนะและสระต้นแบบ
- เป้าหมาย: ให้เด็กแยกแยะเสียงรายตัว (Isolated sounds) ได้ก่อนเริ่มผสมคำ

๒. ขั้นนำเสนอการสะกดคำ (Explicit Instruction)

คุณครูสาธิตวิธีการใช้ Word Flip Books หน้าชั้นเรียน

- แสดงให้เด็กเห็นว่าเมื่อเรา "พลิก" (Flip) แผ่นกระดาษตัวอักษรตัวแรก เสียงของคำจะเปลี่ยนไปอย่างไร
- ตัวอย่าง: แสดงคำว่า "Cat" (c-a-t) แล้วพลิกตัว c เป็น b เพื่อให้เห็นการกลายเป็นคำว่า "Bat" (b-a-t)

๓. ขั้นฝึกปฏิบัติโดยมีผู้ชี้แนะ (Guided Practice)

ให้เด็กๆ ใช้ชุดฝึกทักษะของตนเอง โดยคุณครูกำหนดโจทย์

- Dictation Flip: คุณครูออกเสียงคำว่า "Map" แล้วให้เด็กๆ พลิกหาตัวอักษร m, a, และ p ให้ถูกต้อง
- Rhyming Fun: ให้เด็กๆ ลองพลิกหาคำที่ออกเสียงคล้องจองกับคำต้นแบบ (เช่น เปลี่ยนพยัญชนะต้นไปเรื่อยๆ โดยใช้สระและตัวสะกดเดิม)

๔. ขั้นฝึกอิสระและการสำรวจ (Independent Exploration)

ปล่อยให้เด็กๆ ได้ "เล่น" กับ Flip Book ของตัวเอง

- ให้เด็กจับคู่กับเพื่อน แล้วผลัดกันพลิกคำให้เพื่อนอ่าน
- บันทึกคำที่ค้นพบใหม่ลงในสมุดบันทึก เพื่อเช็คความเข้าใจว่าคำที่เขาสร้างมีวิญญูณ (Meaningful words) หรือเป็นคำที่ไม่มี ความหมาย (Nonsense words)

๕. ขั้นสรุปและประเมินผล (Wrap-up & Evaluation)

- สรุป: รวบรวมความรู้เรื่องตระกูลคำ (Word Families) ที่เรียนในวันนั้น
- ประเมิน: ทดสอบการอ่านออกเสียงจาก Word Flip Books แบบรายบุคคลสั้นๆ เพื่อดูความคล่องแคล่ว (Fluency)

๑๔. ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการออกเสียงของตัวอักษร การสะกดคำ การผสมคำศัพท์ที่หลากหลาย
๒. นักเรียนมีทักษะในการอ่านออกเสียง คำศัพท์และการผสมคำที่หลากหลายได้
๓. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

๑๕. เงื่อนไขความสำเร็จ

๑. นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม
๒. ผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
๓. ครูมีการพัฒนาความรู้ในการจัดกิจกรรมและกำกับดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
๔. ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตาม

ลงชื่อ ....ผู้พัฒนานวัตกรรม

(นายสกุล บุญรินทร์)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ ....ผู้รับรอง

(นางอรอนงค์ ดำริห์)

ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกะเสียน

ภาคผนวก

การผลิตสื่อนวัตกรรม และการนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

แผนการจัดการเรียนรู้: Phonics (Short "a" & Word Family "-at")

ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 1 | เวลา: 60 นาที

1. จุดประสงค์การเรียนรู้

- นักเรียนสามารถออกเสียงตัวอักษร "a" (/æ/) ได้ถูกต้อง
- นักเรียนสามารถประสมเสียงเพื่ออ่านคำศัพท์ในกลุ่ม "-at" ได้
- นักเรียนบอกความหมายของคำศัพท์ง่ายๆ ที่ลงท้ายด้วย -at ได้ (cat, rat, mat, hat)

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

Step 1: Warm-up (5 นาที) - กระตุ้นความจำ

- ร้องเพลง Phonics Song (A is for Ant /æ/-/æ/-ant) เพื่อทบทวนเสียงตัวอักษร A
- ชี้นิ้ววาดตัวอักษร A กลางอากาศพร้อมกัน

Step 2: Presentation (10 นาที) - แนะนำเสียง

- The Sound: แนะนำเสียงสระ "a" ว่าเป็นเสียง /æ/ (แอะ) ให้นักเรียนสังเกตรูปปาก (ปากกว้าง ลิ้นวางต่ำ)
- The Blend: แนะนำตัวสะกด "t" (/t/) แล้วนำมารวมกันเป็น a + t = /at/ (แอะ-เทอะ = แอท)

Step 3: Practice (20 นาที) - ฝึกฝนการอ่าน

ใช้เทคนิค Arm Blending (การสะกดด้วยแขน):

- แตะไหล่ = เสียงต้น (เช่น /c/)
- แตะข้อศอก = เสียงสระ (เช่น /a/)
- แตะข้อมือ = เสียงสะกด (เช่น /t/)
- รูดมือจากไหล่ลงไปข้อมือ = อ่านรวมคำ (Cat!)

คำศัพท์ที่แนะนำ: | Word | Phonics Breakdown | Meaning | | :--- | :--- | :--- | | Cat | /c/ - /at/ | แมว | | Hat | /h/ - /at/ | หมวก | | Mat | /m/ - /at/ | เสื่อ/พรมเช็ดเท้า | | Rat | /r/ - /at/ | หนู |

Step 4: Production (15 นาที) - กิจกรรมแสนสนุก

- เกม "Find my home": แจกบัตรภาพ (แมว, หมวก, เสื่อ) ไว้รอบห้อง และให้บัตรคำศัพท์นักเรียน เมื่อครูออกเสียงคำไหน ให้นักเรียนวิ่งไปหาภาพนั้นให้ถูกต้อง
- ใบงานลากเส้น: ให้เด็กๆ เขียนตามรอยประคำศัพท์ -at และระบายสีภาพประกอบ

Step 5: Wrap-up (10 นาที) - สรุปทบทวน

1. ทบทวนการออกเสียง /at/ อีกครั้งผ่าน Flashcards อย่างรวดเร็ว
2. มอบหมายงานง่ายๆ: ให้ไปลองหาดูว่าในบ้านมีอะไรที่ออกเสียง -at บ้าง (เช่น Mat)

---

3. สื่อการเรียนรู้

1. Flashcards (ภาพและคำศัพท์ cat, hat, mat, rat)
2. วิดีโอเพลง Phonics หรือเพลงกลุ่มคำ -at
3. ใบงาน "Family -at"

แบบบันทึกหลังการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายสกุล บุญรินทร์)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นางอรอนงค์ ดำริห์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกะเสียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑